

PRESUDA OPĆEG SUDA (drugo prošireno vijeće)

3. listopada 2012. (*)

„Pristup dokumentima – Uredba (EZ) br. 1049/2001 – Zahtjev za pristup određenim dokumentima razmijenjenima s Međunarodnim kaznenim sudom za bivšu Jugoslaviju tijekom postupka – Odbijanje pristupa – Rizik od ugrožavanja zaštite međunarodnih odnosa – Rizik od ugrožavanja zaštite sudskih postupaka i pravnog savjetovanja”

U predmetu T-63/10,

Ivan Jurašinović, sa stalnom adresom u Angersu (Francuska), kojeg zastupa N. Amara-Lebret, odvjetnica,

tužitelj,

protiv

Vijeća Europske unije, koje su zastupali C. Fekete i K. Zieleškievicz, a zatim C. Fekete i J. Herrmann, u svojstvu agenata,

tuženika,

u prvom redu povodom tužbe za poništenje Odluke Vijeća od 7. prosinca 2009. kojom se tužitelju odbija pristup odlukama o dostavi dokumenata Međunarodnom kaznenom sudu za bivšu Jugoslaviju koje je on zatražio u okviru postupka protiv Ante Gotovine te cjelokupnoj prepisci koja je u vezi s time razmijenjena između institucija Unije i tog suda, uključujući eventualne priloge, osobito početne zahtjeve tog suda i odvjetnikâ A. Gotovine za dostavu dokumenata,

OPĆI SUD (drugo prošireno vijeće),

u sastavu: N. J. Forwood, predsjednik, F. Dehousse, M. Prek, J. Schwarcz (izvjestitelj) i A. Popescu, suci,

tajnik: C. Kristensen, administratorica,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 25. travnja 2012.,

donosi sljedeću

Presudu

Okolnosti spora

- 1 Dopisom od 4. svibnja 2009. upućenim glavnom tajniku Vijeća Europske unije tužitelj Ivan Jurašinović podnio je na temelju Uredbe (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (SL L 145, str. 43.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 16., str. 70.) zahtjev za pristup izvješćima promatrača Unije koji su od 1. do 31. kolovoza 1995. boravili na kninskom području u Hrvatskoj („izvješća iz kolovoza 1995.”) te dokumentima označenima kao „ECMM RC Knin Log reports”.
- 2 Odlukom od 21. rujna 2009. Vijeće je odgovorilo na ponovljeni zahtjev tužitelja od 27. lipnja 2009. i odobrilo mu djelomičan pristup osam izvješća iz kolovoza 1995. Vijeće je u toj odluci između ostalog navelo da je odobrilo pristup izvješćima iz kolovoza 1995. strankama u postupku protiv A. Gotovine pred Međunarodnim kaznenom sudom za bivšu Jugoslaviju (u daljnjem tekstu: MKSJ) na temelju načela međunarodne suradnje s međunarodnim sudom koji je osnovalo Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda (UN).
- 3 Tužbom podnesenom 19. studenoga 2009. pod oznakom T-465/09 tužitelj je od Općeg suda između ostalog zatražio poništenje odluke Vijeća od 21. rujna 2009.
- 4 Dopisom od 1. listopada 2009. tužitelj je od glavnog tajnika Vijeća zatražio pristup odlukama o dostavi MKSJ-u dokumenata koje je potonji zatražio tijekom postupka protiv A. Gotovine te cjelokupnoj prepisci koja je s tim u vezi razmijenjena između institucija Unije i MKSJ-a, uključujući eventualne priloge, a osobito početnim zahtjevima MKSJ-a i odvjetnikâ obrane.
- 5 Odlukom od 23. listopada 2009. glavni tajnik Vijeća odbio je zahtjev za pristup od 1. listopada 2009. Glavni tajnik naveo je da nije utvrdio nijedan dokument koji odgovara opisu odluka o dostavi dokumenata MKSJ-u te da prepiska između njega i tužiteljstva MKSJ-a o pristupu arhivu promatračke misije Europske zajednice (u daljnjem tekstu: ECMM) u svrhu istrage te pripreme i provedbe suđenja A. Gotovini čini dio sudskog postupka te se u skladu s člankom 70.B Pravilnika o postupku i dokazima MKSJ-a ne može objaviti. U zaključku je istaknuo da nije na Vijeću već na MKSJ-u da odluči hoće li otkriti dokumente koji su dostavljeni tom sudu.
- 6 Dopisom od 3. studenoga 2009. tužitelj je dostavio ponovljeni zahtjev za pristup dokumentima (u daljnjem tekstu: ponovljeni zahtjev).
- 7 Odlukom od 7. prosinca 2009. Vijeće je odbilo ponovljeni zahtjev (u daljnjem tekstu: pobijana odluka).
- 8 U pobijanoj odluci Vijeće je na početku podsjetilo da su dokumenti u arhivi ECMM-a bili stavljeni na raspolaganje tužiteljstvu MKSJ-a u okviru lojalne suradnje s međunarodnim sudom koji je osnovalo Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda te da su tužiteljstvu

dostavljeni na povjerljivoj osnovi u skladu s člankom 70.B Pravilnika o postupku i dokazima MKSJ-a. Vijeće je zatim obavijestilo tužitelja da je odobrilo dostavu pročišćenih verzija više dokumenata iz tog arhiva obrani A. Gotovine. Kad je riječ o dokumentima koje je zatražio tužitelj, Vijeće je, s jedne strane, potvrdilo da ne postoji odluka o dostavi dokumenata MKSJ-u u okviru postupka protiv Gotovine. S druge strane, Vijeće je napomenulo da je navelo 40 dokumenata koji sadržavaju dopise glavnog tajnika i Visokog predstavnika za vanjske poslove i sigurnosnu politiku (u daljnjem tekstu: Visoki predstavnik), dopise tužiteljstva i raspravnog vijeća MKSJ-a, kao i podneske razmijenjene između obrane A. Gotovine i Visokog predstavnika.

- 9 Kako bi odbilo ponovljeni zahtjev, Vijeće se protiv tužitelja pozvalo na izuzeća koja se odnose na zaštitu međunarodnih odnosa i zaštitu sudskih postupaka, predviđena člankom 4. stavkom 1. točkom (a) trećom alinejom i člankom 4. stavkom 2. drugom alinejom Uredbe br. 1049/2001. Prema mišljenju Vijeća, traženi dokumenti sadržavali su povjerljive informacije o organizaciji postupka protiv A. Gotovine za koju je bio nadležan MKSJ te je samo MKSJ mogao uravnotežiti interese stranaka i utvrditi može li se otkrivanjem dokumenata nanijeti šteta jednoj od stranaka postupka ili ugroziti pravičnost postupka. MKSJ je smatrao da dokumenti nisu javno dostupni. Vijeće je bilo mišljenja da bi otkrivanje dokumenata ugrozilo dobro odvijanje sudskog postupka koji je u tijeku i lojalnu suradnju s međunarodnim sudom. Osim toga, objavljivanje izvješća koje je ECMM sastavio tijekom svojeg djelovanja (u daljnjem tekstu: izvješća) ugrozilo bi međunarodne odnose Unije i država članica s predmetnim zemljama zapadnog Balkana jer su informacije navedene u izvješćima još uvijek osjetljive, a povjerljivost izvješća ključan je čimbenik u jačanju povjerenja, dijaloga i suradnje Unije sa zemljama te regije Europe.
- 10 Vijeće je u prilogu pobijanoj odluci navelo 40 dokumenata za koje je zatražen pristup i navelo jesu li dostupni u sudskoj bazi podataka na internetskoj stranici MKSJ-a.

Postupak i zahtjevi stranaka

- 11 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 10. veljače 2010. tužitelj je pokrenuo ovaj postupak.
- 12 Tužitelj od Općeg suda zahtijeva da:
- poništi pobijanu odluku,
  - naloži Vijeću da za troškove postupka tužitelju plati iznos od 2 000 EUR bez poreza, odnosno 2 392 EUR s porezom, uvećan za kamatu prema stopi Europske središnje banke od dana zaprimanja tužbe.
- 13 Vijeće od Općeg suda zahtijeva da:
- utvrdi da više nije potrebno odlučiti o zahtjevima za poništenje pobijane odluke koji se odnose na dokumente br. 13, 14, 16, 18, 24, 27, 30 i 31 navedene na popisu koji je priložen odluci,

- tužbu u preostalom dijelu odbije kao neosnovanu,
  - naloži tužitelju snošenje troškova.
- 14 Aktom podnesenim tajništvu Općeg suda 6. rujna 2010. tužitelj je od Općeg suda zahtijevao da u okviru mjere upravljanja postupkom zatraži podnošenje dokumenta kojim se Vijeće savjetovalo s MKSJ-om o mogućnosti dostave izvješća tužitelju, uključujući odgovor MKSJ-a Vijeću.
- 15 Rješenjem Općeg suda od 23. rujna 2011. od Vijeća je zatraženo da Općem sudu podnese sve dokumente za koje je pobijanom odlukom tužitelju odbijen pristup. Rok za dostavu tih dokumenata, koji je prvobitno istekao 13. listopada 2011., na zahtjev Vijeća produljen je tri puta do 16. veljače 2012., kad su dokumenti dostavljeni Općem sudu.
- 16 Rasprava je bila zakazana za 16. studenoga 2011., ali je na zahtjev Vijeća odgođena tri puta i to za 18. prosinca 2011., 18. siječnja i 21. ožujka 2012. te jednom na zahtjev tužitelja za 25. travnja 2012.
- 17 Tužitelj je dopisom od 25. listopada 2011. iznio svoja očitovanja o prvom produljenju roka za dostavu zatraženih dokumenata i o odgodi datuma rasprave. Taj je dopis dodan u spis.
- 18 Dopisom od 7. prosinca 2011. tužitelj je Općem sudu podnio odluku raspravnog vijeća I MKSJ-a od 14. travnja 2011., Tužiteljstvo/Ante Gotovina, Ivan Čermak i Mladen Markač, i zatražio od Općeg suda da isključi agente Vijeća iz postupka u skladu s člankom 41. stavkom 1. drugim podstavkom Poslovnika Općeg suda. Nakon što su odluka MKSJ-a i dopis dodani u spis Vijeće je 13. siječnja 2012. dostavilo svoja očitovanja.
- 19 Dopisom od 31. siječnja 2012. tužitelj je Općem sudu podnio pet dokumenata koje je navodno dobio od tajništva MKSJ-a. Nakon što su dopis i dokumenti dodani u spis Vijeće je 27. veljače 2012. dostavilo svoja očitovanja.

Pravo

Predmet spora

- 20 Tužitelj u tužbi tvrdi da se s obzirom na prirodu zatraženih dokumenata, odnosno odluke Vijeća o ustupanju dokumenata MKSJ-u koje je taj sud zatražio u okviru postupka protiv A. Gotovine te cjelokupne prepiske između institucija Unije i MKSJ-a, uključujući priloge, protiv njegova zahtjeva za pristup ne može pozivati na izuzeće koje se odnosi na zaštitu javnog interesa u pogledu međunarodnih odnosa. Zaključno navodi da je otkrivanje dokumenata predmet tužbe u predmetu T-465/09, Jurašinović/Vijeće.
- 21 Tužitelju je na raspravi postavljeno pitanje treba li smatrati da traži poništenje pobijane odluke ako mu Vijeće uskrati pristup svim dokumentima, osim izvješćima. Tužitelj je odgovorio da želi da mu se dostave svi dokumenti za koje mu je odbijen pristup te da iz

njegovih zahtjeva za poništenje ne isključuje odbijanje dostave izvješća sadržanih u prilogima prepisci između Vijeća i MKSJ-a.

Dopuštenost zahtjevâ za poništenje

- 22 Vijeće je u odgovoru na tužbu tvrdilo da su zahtjevi za poništenje pobijane odluke djelomično nedopušteni zbog nepostojanja pravnog interesa jer je na datum podnošenja tužbe MKSJ već bio objavio osam dokumenata za koje je tužitelj zatražio pristup. Vijeće je podsjetilo da je u popisu traženih dokumenata koji je priložen pobijanoj odluci navedeno da je tih osam dokumenata dostupno javnosti putem sudske baze podataka MKSJ-a koja se nalazi na internetu.
- 23 Na početku valja utvrditi da je u popisu koji je priložen pobijanoj odluci navedeno da su dokumenti br. 13, 14, 16, 18, 24, 27, 30 i 31 dostupni, pri čemu se u bilješci navodi da ih je MKSJ stavio na raspolaganje javnosti putem sudske baze podataka te je navedena internetska adresa MKSJ-a.
- 24 Nadalje, iako tužitelj u odgovoru navodi da se otkrivanje određenih dokumenata za koje je zatražio pristup od strane drugog subjekta ne odnosi na Uniju te da je Vijeće svojim izuzećem željelo potvrditi da je jedino MKSJ ovlašten odlučivati o njihovu otkrivanju, valja podsjetiti da je već bilo utvrđeno da je tužba za poništenje odluke o odbijanju pristupa dokumentima bespredmetna ako je predmetne dokumente stavila na raspolaganje treća strana te im tužitelj može pristupiti i koristiti se njima na zakonit način kao da ih je dobio na zahtjev na temelju Uredbe br. 1049/2001 (vidjeti u tom smislu rješenje Općeg suda od 11. prosinca 2006., Weber/Komisija, T-290/05, neobjavljeno u Zborniku, t. 41.).
- 25 Međutim, neovisno o informacijama navedenima u pobijanoj odluci (vidjeti gore navedenu točku 23.), iz spisa ne proizlazi da su dokumenti br. 13, 14, 16, 18, 24, 27, 30 i 31 bili dostupni javnosti na datum podnošenja tužbe. Naime, valja napomenuti da nijedna stranka nije dostavila presliku tih dokumenata i da nije navedena točna naznaka o njihovoj lokaciji na internetskoj stranici MKSJ-a. Osim toga, Vijeće je na raspravi navelo da postoji mogućnost da je MKSJ u skladu sa svojim pravilima transparentnosti te dokumente, koji su na datum pobijane odluke imali status javnih dokumenata, ponovno klasificirao kao povjerljive. To se osobito odnosi na dokumente na koje se upućuje u odluci Tužiteljstvo/Ante Gotovina, Ivan Čermak i Mladen Markač (gore navedena točka 18.), u kojoj je raspravno vijeće I naložilo tajništvu MKSJ-a da ponovno klasificira 92 dokaza i određene priloge kao povjerljive.
- 26 Stoga u okolnostima ovog predmeta valja odbaciti prigovor nedopuštenosti koji je iznijelo Vijeće jer iz spisa nije razvidno da su dokumenti br. 13, 14, 16, 18, 24, 27, 30 i 31 bili dostupni javnosti na datum podnošenja tužbe.

Osnovanost zahtjevâ za poništenje

- 27 U prilog svojoj tužbi tužitelj navodi četiri tužbena razloga koji se temelje na pogrešnoj primjeni prava zbog primjene članka 70.B Pravilnika o postupku i dokazima MKSJ-a kao

osnove za uskraćivanje pristupa traženim dokumentima, na tome što nije ugrožena zaštita sudskih postupaka i pravnog savjetovanja, kao ni zaštita javnog interesa koji se odnosi na međunarodne odnose, i na tome što postoji prevladavajući javni interes.

Uvodna razmatranja

- 28 Prije svega valja imati na umu da je cilj Uredbe br. 1049/2001, kako je navedeno u njezinoj uvodnoj izjavi 4. i članku 1., dati javnosti najšire moguće pravo pristupa dokumentima institucija (presuda Suda od 1. srpnja 2008., Švedska i Turco/Vijeće, C-39/05 P i C-52/05 P, Zb., str. I-4723., t. 33.).
- 29 Međutim, to pravo ipak podliježe određenim ograničenjima koja se temelje na razlozima javnog ili privatnog interesa (presuda Suda od 1. veljače 2007., Sison/Vijeće, C-266/05 P, Zb., str. I-1233., t. 62.).
- 30 Konkretnije, te u skladu s njezinom uvodnom izjavom 11., Uredba br. 1049/2001 u svojem članku 4. propisuje da institucije uskraćuju pristup dokumentu u slučaju ako bi njegovo otkrivanje ugrozilo neki od interesa zaštićenih tim člankom (presuda Suda od 21. rujna 2010., Švedska i dr./API i Komisija, C-514/07 P, C-528/07 P i C-532/07 P, Zb., str. I-8533., t. 71.).
- 31 Nadalje, kad se od institucije zatraži otkrivanje dokumenta, ona u svakom pojedinačnom slučaju mora ocijeniti primjenjuju li se na taj dokument izuzeća od prava na javni pristup dokumentima institucija, a koja su navedena u članku 4. Uredbe br. 1049/2001. (vidjeti u tom smislu presudu Švedska i Turco/Vijeće, točka 28. *supra*, t. 35.). S obzirom na ciljeve Uredbe br. 1049/2001, ta izuzeća potrebno je tumačiti i primjenjivati restriktivno (vidjeti presudu Švedska i Turco/Vijeće, točka 28. *supra*, t. 36.).
- 32 Međutim, Sud je priznao da s obzirom na posebno osjetljivu i bitnu prirodu interesa zaštićenih člankom 4. stavkom 1. točkom (a) Uredbe br. 1049/2001 zajedno s obveznim odbijanjem pristupa koje institucija mora provoditi u slučaju kada bi otkrivanje dokumenta javnosti ugrozilo te interese, daje toj odluci, koju mora donijeti institucija, složen i osjetljiv karakter koji zahtijeva posebnu razboritost. Stoga je za takvu odluku potrebna margina prosudbe (presuda Sison/Vijeće, točka 29. *supra*, t. 35.).
- 33 Naposljetku, kriteriji navedeni u članku 4. stavku 1. točki (a) Uredbe br. 1049/2001 vrlo su općeniti jer, kako je razvidno iz teksta te odredbe, pristup treba odbiti ako bi otkrivanje predmetnog dokumenta „ugrozilo” zaštitu „javnog interesa” koji se odnosi, među ostalim, na „međunarodne odnose” (presuda Sison/Vijeće, točka 29. *supra*, t. 36.).
- 34 Stoga se nadzor, koji Opći sud provodi nad zakonitošću odluka institucija kojima se na temelju izuzeća koja se odnose na javni interes predviđenih u članku 4. stavku 1. točki (a) Uredbe br. 1049/2001 odbija pristup dokumentima, mora ograničiti na provjeru poštovanja postupovnih pravila i obrazloženja, materijalne točnosti činjenica kao i nepostojanja očite pogreške u ocjeni činjenica i zlorabe ovlasti (presuda Sison/Vijeće, točka 29. *supra*, t. 34.).

- 35 Međutim, Sud je presudio da je iz strukture Uredbe br. 1049/2001 i ciljeva propisa Unije u tom području proizlazi da je sudska aktivnost kao takva isključena iz područja primjene prava na pristup dokumentima koje je utvrđeno tim propisima (presuda Švedska i dr./API i Komisija, točka 30. *supra*, t. 79.).
- 36 Osim toga, iz Uredbe br. 1049/2001 proizlazi da ograničenja primjene načela transparentnosti u odnosu na sudske aktivnosti imaju jednak cilj, a to je da se osigura ostvarivanje prava na pristup dokumentima institucija a da se pritom ne dovede u pitanje zaštita sudskog postupka (presuda Švedska i dr./API i Komisija, točka 30. *supra*, t. 84.).
- 37 Isključivanje sudske aktivnosti iz područja primjene prava na pristup dokumentima, bez razlikovanja različitih faza postupka, opravdava se potrebom da se tijekom sudskog postupka osigura da se rasprave među strankama i vijećanja predmetnog suda u predmetu koji se pred njim vodi odvijaju nesmetano (presuda Švedska i dr./API i Komisija, točka 30. *supra*, t. 92.).
- 38 Ako Vijeće smatra da bi otkrivanje dokumenta ugrozilo zaštitu sudskih postupaka predviđenu člankom 4. stavkom 2. drugom alinejom Uredbe br. 1049/2001, ono mora provjeriti postoji li prevladavajući javni interes kojim se opravdava otkrivanje unatoč tome što bi ono omelo nesmetano odvijanje rasprave i vijećanja predmetnog suda u tom predmetu (vidjeti u tom smislu i analogijom presudu Švedska i Turco/Vijeće, točka 28. *supra*, t. 44.).
- 39 U tom kontekstu Vijeće mora odvagovati posebni interes koji treba zaštititi neotkrivanjem predmetnog dokumenta te osobito javni interes da se omogući pristup tom dokumentu, uzimajući u obzir prednosti koje proizlaze, kako je navedeno u uvodnoj izjavi 2. Uredbe br. 1049/2001, iz veće transparentnosti odnosno boljeg sudjelovanja građana u procesu odlučivanja, te veću legitimnost, učinkovitost i odgovornost administracije prema građanima u demokratskom sustavu (vidjeti u tom smislu i analogijom presudu Švedska i Turco/Vijeće, točka 28. *supra*, t. 45.).
- 40 Različite tužbene razloge valja ispitati s obzirom na ta razmatranja.
- Prvi tužbeni razlog, koji se temelji na pogrešnoj primjeni prava jer je na temelju članka 70.B Pravilnika o postupku i dokazima MKSJ-a odbijen pristup traženim dokumentima
- 41 Tužitelj tvrdi da se pristup dokumentima može odbiti samo na temelju odredaba Uredbe br. 1049/2001 i da članak 70.B Pravilnika o postupku i dokazima MKSJ-a nije relevantna pravna osnova. Taj propis ne odnosi se ni na Vijeće ni na tužitelja te nema normativnu vrijednost prava Unije. Osim toga, dostava dokumenata MKSJ-u ne zabranjuje Vijeću da ih na temelju Uredbe br. 1049/2001 otkrije europskom građaninu, budući da nisu klasificirani kao osjetljivi.
- 42 Vijeće osporava argumentaciju tužitelja.

- 43 Tužitelj svoj prvi tužbeni razlog temelji na dijelu pobijane odluke u kojemu Vijeće upućuje na svoj odnos s MKSJ-om i navodi da je tom sudu prosljedilo dokumente iz arhiva ECMM-a. Vijeće tako u točki 5. pobijane odluke navodi da su „na temelju načela lojalne suradnje s međunarodnim sudom koji je osnovalo Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda” ti dokumenti dani na raspolaganje tužiteljstvu MKSJ-a „u svrhu istrage slučajeva koji se odnose na kazneni progon osoba navodno odgovornih za teške povrede međunarodnog humanitarnog prava počinjene na području bivše Jugoslavije” [neslužbeni prijevod]. Vijeće isto tako ističe da su ti dokumenti „bili poslani tužiteljstvu MKSJ-a na povjerljivoj osnovi u skladu s člankom 70.B Pravilnika o postupku i dokazima MKSJ-a” te navodi sadržaj prvog stavka tog članka.
- 44 Iz sudske prakse u gore navedenim točkama od 28. do 31. razvidno je da kad institucija od koje se traži pristup dokumentima u skladu s Uredbom br. 1049/2001 želi ograničiti ili odbiti taj pristup, ona svoju odluku mora obrazložiti na temelju jednog ili više izuzeća od prava na pristup koja su taksativno navedena u članku 4. te uredbe.
- 45 Iz točaka od 8. do 17. pobijane odluke proizlazi da je Vijeće u namjeri da tužitelju uskrati pristup traženim dokumentima svoju odluku temeljilo na izuzećima koja se odnose na opasnost od ugrožavanja zaštite javnog interesa u pogledu međunarodnih odnosa, u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (a) trećom alinejom Uredbe br. 1049/2001, i opasnost od ugrožavanja zaštite sudskih postupaka i pravnog savjetovanja, u skladu s člankom 4. stavkom 2. drugom alinejom te uredbe.
- 46 Vijeće se u točki 5. pobijane odluke pozvalo na članak 70.B Pravilnika o postupku i dokazima MKSJ-a samo kako bi pojasnilo okolnosti u kojima su dokumenti iz arhiva ECMM-a prosljeđeni tijelima MKSJ-a i naglasilo da su tijekom postupka pred tim sudom bili klasificirani kao povjerljivi. Nadalje, valja pojasniti da dokumenti na koje se upućuje ne odgovaraju dokumentima koje je zatražio tužitelj. Dokumenti iz arhiva ECMM-a mogu uključivati izvješća, ali ni u kojem slučaju ne uključuju prepisku između institucija Unije i MKSJ-a, osobito ne početne zahtjeve MKSJ-a i odvjetnikâ A. Gotovine.
- 47 Stoga članak 70.B Pravilnika o postupku i dokazima MKSJ-a nikako nije pravna osnova koju je Vijeće upotrijebilo za odbijanje pristupa zatraženim dokumentima.
- 48 Prigovor tužitelja da Vijeće ne može odbiti pristup dokumentima zbog toga što su bili dostavljeni MKSJ-u na povjerljivoj osnovi jer nisu bili klasificirani kao osjetljivi u smislu članka 9. Uredbe br. 1049/2001, također se temelji na pretpostavci da je osnova za odbijanje pristupa bio članak 70.B Pravilnika o postupku i dokazima MKSJ-a. Kako je rečeno, to nije takav slučaj, jer Vijeće svoju odluku o odbijanju pristupa nije obrazložilo činjenicom da su dokumenti kojima je tužitelj tražio pristup dostavljeni MKSJ-u na povjerljivoj osnovi.
- 49 Stoga prvi tužbeni razlog valja odbiti.

Drugi tužbeni razlog, koji se temelji na nepostojanju povrede zaštite sudskih postupaka i pravnog savjetovanja u skladu s člankom 4. stavkom 2. drugom alinejom Uredbe br. 1049/2001

- 50 U svojem drugom tužbenom razlogu tužitelj iznosi argumentaciju podijeljenu u tri dijela. U prvom dijelu tvrdi da se izuzeće koje se odnosi na zaštitu sudskih postupaka u skladu s člankom 4. stavkom 2. drugom alinejom Uredbe br. 1049/2001 odnosi samo na zaštitu postupaka pred sudovima Unije i njezinih država članica, ali ne i postupaka pred međunarodnim sudovima. U drugom dijelu tužitelj smatra da Vijeće nije moglo prosuđivati o pravičnosti sudskog postupka pred MKSJ-om i odbiti pristup traženim dokumentima na temelju toga što je ono te dokumente otkrilo MKSJ-u na povjerljivoj osnovi. Naposljetku, tužitelj u trećem dijelu tvrdi da je zbog pobijane odluke izgubio sva prava na podnošenje relevantnog pravnog lijeka jer dostava traženih dokumenata ovisi o odluci MKSJ-a.
- 51 Kako bi odgovorio na ovaj tužbeni razlog, Opći sud mora utvrditi, prvo, može li se izuzeće koje se odnosi na zaštitu sudskih postupaka primijeniti na postupke pred MKSJ-om, drugo, koji se dokumenti u ovom slučaju mogu zaštititi tim izuzećem, treće, ima li Vijeće pravo prosuđivati o pravičnosti sudskog postupka pred MKSJ-om i, četvrto, je li tužitelju uskraćeno pravo na podnošenje odgovarajućeg pravnog lijeka kako bi dobio zatražene dokumente.
- Primjena izuzeća u vezi sa zaštitom sudskih postupaka pred MKSJ-om
- 52 Prema mišljenju tužitelja, izuzećem iz članka 4. stavka 2. druge alineje Uredbe br. 1049/2001 obuhvaćeni su samo sudski postupci pred sudovima Unije ili njezinih država članica, ali ne i postupci pred međunarodnim sudovima jer to nije predviđeno uredbom. Postupak pred MKSJ-om ne može se zaštititi na toj osnovi jer Unija nije članica UN-a i ne podliježe nadležnosti tog suda.
- 53 Argumentacija tužitelja jest da se samo sudski postupci pred sudom Unije, odnosno Sudom, Općim sudom i Službeničkim sudom Europske unije ili sudom jedne od država članica mogu zaštititi na temelju izuzeća predviđenog u članku 4. stavku 2. drugoj alineji Uredbe br. 1049/2001.
- 54 Vijeće osporava argumentaciju tužitelja.
- 55 Valja podsjetiti da, s obzirom na ciljeve Uredbe br. 1049/2001, izuzeća koja su njome predviđena treba tumačiti i primjenjivati restriktivno (presuda Švedska i Turco/Vijeće, točka 28. *supra*, t. 36.). Međutim, Uredba br. 1049/2001, u pogledu područja primjene njezina članka 4. stavka 2. druge alineje, ne navodi sudove čiji se postupci mogu zaštititi od rizika ugrožavanja do kojeg bi moglo doći otkrivanjem jednog ili više dokumenata.
- 56 Osim toga, valja utvrditi da se odredbama članka 4. Uredbe br. 1049/2001, koje općenito utvrđuju izuzeća na temelju kojih institucija koja zaprimi zahtjev za pristup dokumentima koje posjeduje može odbiti njihovo otkrivanje, ne uspostavlja veza između interesa koje treba zaštititi u slučaju rizika od ugrožavanja njihove zaštite i Unije ili njezinih država

- članica. Samo je člankom 4. stavkom 1. točkom (a) četvrtom alinejom Uredbe br. 1049/2001 izričito propisano da se odbija pristup dokumentu ako bi njegovo otkrivanje ugrozilo zaštitu javnog interesa što se tiče financijske, monetarne ili gospodarske politike Zajednice ili pojedine države članice. Članak 4. stavak 3. Uredbe br. 1049/2001 isto se tako odnosi na Uniju jer je njegov cilj zaštititi postupak odlučivanja institucije.
- 57 Ako bi se prihvatilo tumačenje članka 4. stavka 2. druge alineje Uredbe br. 1049/2001 koje predlaže tužitelj, ono bi se moglo primijeniti na svako izuzeće predviđeno člankom 4. Primjerice, u slučaju pozivanja na zaštitu javnog interesa u pogledu javne sigurnosti bila bi obuhvaćena samo javna sigurnost u Uniji ili u jednoj ili više država članica. Isto bi vrijedilo kada bi se radilo o zaštiti poslovnih interesa fizičkih ili pravnih osoba, što s obzirom na ovo obrazloženje ne obuhvaća interese fizičkih ili pravnih osoba koje imaju boravište ili sjedište izvan Unije.
- 58 Takvo kontekstualno tumačenje članka 4. Uredbe br. 1049/2001 ne može se prihvatiti. Nijedan argument koji se temelji na tekstu tog članka ne može dovesti do zaključka da su sudski postupci iz članka 4. stavka 2. druge alineje isključivo postupci pred sudovima Unije ili njezinih država članica.
- 59 Ta je tvrdnja potvrđena cjelokupnim tekstom Uredbe br. 1049/2001, u kojem je veza s Unijom ili državama članicama utvrđena samo za određene aspekte propisa koje donosi. U članku 1. točki (a) navedene su institucije Unije koje moraju odobriti pristup svojim dokumentima. U članku 2. stavku 1. Uredbe br. 1049/2001 propisano je da su korisnici prava na pristup građani Unije te fizičke ili pravne osobe s boravištem ili registriranim sjedištem u državi članici, dok institucije mogu u skladu s člankom 2. stavkom 2. pristup dokumentima odobriti i drugim osobama. U vezi s dokumentima na koje se primjenjuje Uredba br. 1049/2001, u članku 2. stavku 3. navedeno je da se to odnosi na sve dokumente koje je institucija sastavila ili zaprimila u svim područjima djelovanja Unije, uključujući one koji se u skladu s njezinom uvodnom izjavom 7. odnose na zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku te policijsku i pravosudnu suradnju u kaznenim stvarima.
- 60 Slijedom toga, ništa u Uredbi br. 1049/2001 ne sprječava da se sudski postupak, koji se nastoji zaštititi izuzećem iz članka 4. stavka 2. druge alineje, vodi pred sudom koji nije dio pravnog poretka Unije ni pravnih poredaka država članica.
- 61 Nijedan od argumenata tužitelja ne može dovesti u pitanje taj zaključak.
- 62 Prvo, činjenica da Unija nije članica UN-a i ne podliježe nadležnosti MKSJ-a ne utječe na zakonitost pobijane odluke jer primjena izuzeća koje se odnosi na zaštitu sudskih postupaka ni na koji način ne ovisi o postojanju veze između institucije koja zaprima zahtjev za pristup dokumentima u skladu s Uredbom br. 1049/2001 i suda pred kojim se predmetni postupak vodi, te posebno veze koja proizlazi iz činjenice da institucija Unije može biti stranka u postupku pred tim sudom. Valja podsjetiti da se pravo na pristup dokumentima institucija mora ostvarivati bez nanošenja štete zaštiti sudskih postupaka (presuda Švedska i dr./API i Komisija, točka 30. *supra*, t. 84.) i bez određivanja drugih uvjeta. U svakom slučaju, isto vrijedi i za argument da MKSJ za Vijeće postoji samo činjenično, ali ne i pravno, te za

argument da Vijeće nije dokazalo da bi mu MKSJ izrekao i najmanju sankciju ako bi zatražene dokumente dostavilo tužitelju. Nijednim od tih argumenata ne može se dovesti u pitanje mogućnost primjene izuzeća koje se odnosi na zaštitu sudskih postupaka u korist postupka koji se vodi pred MKSJ-om.

- 63 Drugo, također treba proglasiti bespredmetnima argumente da, s jedne strane, pobijana odluka odražava namjeru Vijeća da se podvrgne nadležnosti MKSJ-a, što nije predviđeno nijednim ugovorom, i, s druge strane, da neobvezujući međunarodni odnosi ne mogu imati prednost u odnosu na prava koja su na temelju primarnog prava priznata europskim građanima. U vezi s time valja podsjetiti da je donošenjem pobijane odluke Vijeće samo primijenilo Uredbu br. 1049/2001, osobito sustav izuzeća koji je njome predviđen (vidjeti gore navedenu točku 45.). Prema tome, nema osnove za tvrdnju da je Vijeće time svoje ovlasti ili akte podvrgnulo nadležnosti MKSJ-a ili da je navodno neobvezujućim međunarodnim odnosima dalo prednost nad pravima koja proizlaze iz primarnog prava. Pod pretpostavkom da tužitelj tim prigovorom tvrdi da to što je Vijeće dostavilo dokumente MKSJ-u nije u skladu s primarnim pravom, valja imati na umu da se ovaj spor ne odnosi na zakonitost akata kojima je Vijeće dostavilo informacije MKSJ-u ili odvjetnicima A. Gotovine ili ih razmijenilo s njima.
- 64 Treće, čak ni argumenti izneseni u odgovoru u vezi s onim što je navedeno u točkama 60. i 63. ove presude ne utječu na zakonitost pobijane odluke. Budući da se na izuzeće iz članka 4. stavka 2. druge alineje Uredbe br. 1049/2001 može pozvati unatoč činjenici što se sudski postupak vodio pred MKSJ-om, argumenti da se usklađenost država članica s propisima UN-a ne može izvesti iz usklađenosti Unije s tim istim propisima te da obveza država kandidatkinja za pristupanje Uniji da surađuju s MKSJ-om nije pravno pravilo na koje bi se moglo pozvati protiv tužitelja, ni na koji način ne utječu na pobijanu odluku.
- 65 Iz navedenoga proizlazi da se izuzećem iz članka 4. stavka 2. druge alineje Uredbe br. 1049/2001 može zaštititi sudski postupak koji se vodi pred MKSJ-om te da stoga prvi prigovor iz drugog tužbenog razloga valja odbiti.
- Dokumenti koji se mogu zaštititi na temelju izuzeća koje se odnosi na zaštitu sudskih postupaka
- 66 Prvo, valja podsjetiti da je utvrđeno da izraz „sudski postupci” treba tumačiti na način da se zaštititi javnog interesa protiv otkrivanja sadržaja dokumenata koji su sastavljeni isključivo u svrhu posebnog sudskog postupka (vidjeti presudu Općeg suda od 6. srpnja 2006., *Franchet i Byk/Komisija*, T-391/03 i T-70/04, Zb., str. II-2023., t. 88., i navedenu sudsku praksu; vidjeti i presudu Švedska i dr./API i Komisija, točka 30. *supra*, t. 78.).
- 67 U predmetu u vezi s Komisijom isto je tako utvrđeno da izraz „dokumenti koji su sastavljeni isključivo u svrhu posebnog sudskog postupka” obuhvaća podneske i akte koji su podneseni, interne dokumente o ispitivanju postupka koji je u tijeku i obavijesti o predmetu između glavne uprave o kojoj je riječ i pravne službe ili odvjetničkog ureda, pri čemu je cilj tog ograničenja područja primjene izuzeća u navedenom slučaju, s jedne strane,

osigurati zaštitu internog rada u Komisiji te, s druge strane, povjerljivost i zaštitu načela poslovne tajne odvjetnikâ (presuda Franchet i Byk/Komisija, točka 60. *supra*, t. 90.).

- 68 Drugo, iz točaka od 10. do 12. pobijane odluke proizlazi da je Vijeće na temelju izuzeća iz članka 4. stavka 2. druge alineje Uredbe br. 1049/2001 odbilo pristup prepisci između, s jedne strane, tužiteljstva MKSJ-a odnosno raspravnog vijeća I MKSJ-a i, s druge strane, Visokog predstavnika, kao i njezinim priloženim dokumentima, uključujući izvješća. Stoga je primijenjeno izuzeće koje se odnosi na zaštitu sudskih postupaka kako bi se odbio pristup svim zatraženim dokumentima.
- 69 Treće, valja napomenuti da je Opći sud u okviru mjera izvođenja dokaza bio upoznat sa svim dokumentima kojima je pristup bio odbijen.
- 70 Dokumenti podneseni Općem sudu sastoje se od 40 dopisa: 19 dopisa Visokog predstavnika, 15 dopisa tužiteljstva MKSJ-a i 6 dopisa raspravnog vijeća I. U prilogima 37 razmijenjenih dopisa nalaze se dokumenti koji se sastoje od 10 popisa dokumenata koji nisu priloženi i 27 drugih dokumenata, većinom izvješća, ali i zahtjeva ili podnesaka obrane A. Gotovine te odluka ili rješenja MKSJ-a.
- 71 U ovoj točki valja istaknuti da je Vijeće napravilo dvije pogreške, jednu u točki 12. pobijane odluke i drugu u odgovoru na tužbu. Prvo, ustvrdilo je da su dopisima razmijenjenima s tužiteljstvom MKSJ-a ili raspravnim vijećem I MKSJ-a bila priložena samo izvješća i, drugo, da su ta izvješća bila priložena dopisima Visokog predstavnika. Međutim, iz ispitivanja dokumenata koje je podnijelo Vijeće proizlazi da se izvješća nalaze također u prilogu sedam dopisa tužiteljstva MKSJ-a (dokumenti br. 1, 2, 8, 15, 17, 22 i 23 u prilogu pobijanoj odluci) i dvama dopisima raspravnog vijeća (dokumenti br. 4 i 16 u prilogu pobijanoj odluci).
- 72 Dokumenti koji nisu izvješća, a priloženi su razmijenjenim dopisima, nalaze se u prilogu pet dopisa MKSJ-a (dokumenti br. 4, 13, 16, 24 i 27 u prilogu pobijanoj odluci). Kako je spomenuto u gore navedenoj točki 70., riječ je o odlukama ili rješenjima raspravnog vijeća I vijeća MKSJ-a. Oni uključuju, prvo, nalog Visokom predstavniku da dostavi dokumente ili informacije popraćene relevantnim zahtjevima obrane A. Gotovine, drugo, zahtjev obrane Visokom predstavniku kojim se traži dostava izvješća popraćenih prilogima, te poziv na odgovor, treće, dostavu odgovora obrane Visokom predstavniku i poziv na podnošenje odgovora na repliku, koji se još uvijek odnosi na dostavu izvješća, četvrto, dostavu tog odgovora Visokom predstavniku i poziv na podnošenje odgovora na repliku, ali preveden na francuski, i, peto, poziv Visokom predstavniku da pronade određena izvješća za koja se na temelju određenih dokaza pretpostavlja da postoje te da, ako je to slučaj, navede razloge zašto ih nema u arhivi ECMM-a.
- 73 Kad je riječ o dopisima razmijenjenima između tužiteljstva MKSJ-a i Visokog predstavnika, valja utvrditi da se svi odnose na mogućnost uporabe tih izvješća u okviru postupka koji je pred tim sudom pokrenut, među ostalim, protiv A. Gotovine. Iz ispitivanja dopisa koje je proveo Opći sud proizlazi da je tužiteljstvo MKSJ-a u nekoliko navrata zatražilo od Visokog predstavnika dopuštenje za otkrivanje izvješća obrani A. Gotovine i

drugih dvaju optuženika kako bi se informacije koje ti dopisi eventualno sadržavaju mogle upotrijebiti kao dokazi protiv njih ili, suprotno tomu, kao oslobađajući dokazi. U tim dopisima tužiteljstvo je od Visokog predstavnika isto tako zatražilo da gore navedena izvješća izuzme iz pravila povjerljivosti predviđenog člankom 70.B Pravilnika o postupku i dokazima MKSJ-a koje se na njih primjenjivalo kad su bila dostavljena tom sudu. Dopisi Visokog predstavnika sadržavaju odgovore na zahtjeve tužiteljstva te je njima Visoki predstavnik dao dopuštenje za otkrivanje izvješća u okviru sudskog postupka pred MKSJ-om, pri čemu su istovremeno tužiteljstvu MKSJ-a poslane pročišćene verzije izvješća kako bi bile dostavljene obrani A. Gotovine i drugih dvaju optuženika. Nekoliko razmjena dopisa odnosilo se na mogućnost, koju je tužiteljstvo MKSJ-a zatražilo od Visokog predstavnika, da se u okviru sudskog postupka pred MKSJ-om omogući otkrivanje novih verzija izvješća s manje izostavljenih dijelova.

- 74 Iz gore navedenih točaka od 70. do 73. proizlazi da su dokumenti za koje je odbijen pristup, osim izvješća, bili sastavljeni isključivo u svrhu sudskog postupka. Svrha je svih tih dokumenata bila pružiti inkriminirajuće ili oslobađajuće dokaze koje je tužiteljstvo MKSJ-a ili raspravno vijeće I MKSJ-a smatralo nužnima za provedbu kaznenog postupka protiv A. Gotovine, I. Čermaka i M. Markača. Stoga se ti dokumenti odnose na aspekt organizacije kaznenog postupka i otkrivaju način na koji su sudska tijela MKSJ-a odlučila voditi postupak, kao i reakcije obrane i treće strane, od koje potječu zatraženi dokazi, na mjere koje su poduzela ta tijela kako bi pribavila dokaze potrebne za dobro odvijanje postupka.
- 75 Stoga se ti dokumenti, koji su bili sastavljeni isključivo u svrhu posebnog sudskog postupka, mogu u načelu zaštititi od otkrivanja koje je zatraženo u skladu s Uredbom br. 1049/2001 na temelju izuzeća koje se odnosi na zaštitu sudskih postupaka, a koje je predviđeno njezinim člankom 4. stavkom 2. drugom alinejom.
- 76 Kad je riječ o izvješćima, nije sporno da su bila sastavljena u razdoblju od 1991. do 1995., odnosno više od deset godina prije početka postupka protiv A. Gotovine, I. Čermaka i M. Markača, pa se već samo iz tog razloga ne može smatrati da su izvješća bila sastavljena isključivo u svrhu posebnog sudskog postupka (vidjeti presudu Franchet i Byk/Komisija, točka 66. *supra*, t. 88., i navedenu sudsku praksu). Točno je da je Vijeće na raspravi tvrdilo da su izvješća obuhvaćena izuzećem koje se odnosi na zaštitu sudskih postupaka jer su dopisi razmijenjeni između, s jedne strane, tužiteljstva MKSJ-a ili raspravnog vijeća I i, s druge strane, Visokog predstavnika čine sastavni dio dokumenata sastavljenih u okviru takvog postupka i da bi se s izvješćima trebalo postupati jednako kao i s tim dopisima. Međutim, ta ocjena ne omogućuje da se utvrdi u odnosu na koje kriterije ili uvjete bi se izuzećem iz članka 4. stavka 2. druge alineje Uredbe br. 1049/2001 ipak moglo zaštititi dokumente koji na dan sastavljanja nisu bili isključivo namijenjeni posebnom sudskom postupku.
- 77 Stoga valja ispitati, s obzirom na drugi i treći dio drugog tužbenog razloga, može li se u ovom slučaju dokumente koji nisu izvješća i kojima je pobijanom odlukom odbijen pristup zaštititi od svakog otkrivanja zbog razloga koje je navelo Vijeće.

– Nepostojanje mogućnosti da se Vijeće proglasi nadležnim za odlučivanje o pravičnosti postupka pred MKSJ-om

- 78 U ovom dijelu drugog tužbenog razloga tužitelj iznosi nekoliko usko povezanih prigovora.
- 79 Prvo, tužitelj ponavlja argument iznesen u okviru prvog tužbenog razloga da je Vijeće nezakonito smatralo da su zatraženi dokumenti povjerljivi bez da ih je klasificiralo u skladu s člankom 9. Uredbe br. 1049/2001. Drugo, Vijeće bi se trebalo proglasiti nadležnim za odlučivanje o pravičnosti postupka koji se vodi pred MKSJ-om, iako potonji kao neovisno pravosudno tijelo ima ovlasti koje mu omogućuju zaštitu svojih informacija i dokumenata, kao što je članak 53. Pravilnika o postupku i dokazima MKSJ-a, što on nije učinio. Treće, tužitelj ističe da Vijeće u pobijanoj odluci nastoji postići da mogućnost dostave zatraženih dokumenata ovisi samo o odluci MKSJ-a, što bi dovelo do toga da bi se institucija odrekla dijela svojih ovlasti iz primarnog prava u korist trećeg subjekta. Iako je taj prigovor iznesen u okviru trećeg dijela drugog tužbenog razloga, iz replike proizlazi da mu je tužitelj namjeravao dati značenje koje prelazi granice trećeg dijela. Četvrto, tužitelj smatra da je Vijeće iskoristilo pravila MKSJ-a kako bi spriječilo primjenu Uredbe br. 1049/2001.
- 80 Na početku valja ispitati treći prigovor, koji se odnosi na činjenicu da u skladu s pobijanom odlukom mogućnost pristupa dokumentima koji nisu izvješća (vidjeti gore navedenu točku 79.) ovisi samo o odluci MKSJ-a.
- 81 Nakon što je u točki 10. pobijane odluke uputilo na postupak tijekom kojeg su se odvijale razmjene između Visokog predstavnika i tužiteljstva MKSJ-a ili raspravnog vijeća I MKSJ-a, Vijeće je ispitalo dovodi li otkrivanje zatraženih dokumenata do ugrožavanja zaštite sudskih postupaka. Vijeće je u točki 11. pobijane odluke navelo da „predmetni dokumenti sadržavaju povjerljive informacije o organizaciji postupka protiv A. Gotovine”, za koju je odgovoran MKSJ. Vijeće je nadalje tvrdilo da u okviru takvog postupka samo MKSJ „može odvagnuti predmetne interese i utvrditi bi li otkrivanje dokumenata nanijelo nepopravljivu štetu jednoj ili drugoj strani ili ugrozilo pravičnost sudskog postupka.” [neslužbeni prijevod] Prema mišljenju Vijeća, „iz savjetovanja s MKSJ-om [...] proizlazi da komunikacija [Visokog predstavnika] s tužiteljstvom MKSJ-a nije dostupna javnosti u skladu s pravilima o transparentnosti aktivnosti MKSJ-a” [neslužbeni prijevod] i da je u pogledu prepiske između raspravnog vijeća I MKSJ-a i Visokog predstavnika i podnesaka razmijenjenih između obrane A. Gotovine i Visokog predstavnika u okviru postupka protiv A. Gotovine „MKSJ u skladu s relevantnim pravilima o transparentnosti svojih aktivnosti učinio dostupnim javnosti nepovjerljive dokumente te prepiske putem svoje sudske baze podataka” [neslužbeni prijevod], ali da je „jedan dio te prepiske i dalje zaštićen od bilo kakvog otkrivanja,” [neslužbeni prijevod]
- 82 Stoga je Vijeće u točki 12. pobijane odluke zaključilo da „bi se otkrivanjem dokumenata iz postupka koji se vodi pred MKSJ-om, koji nisu dostupni, otkrile povjerljive informacije o organizaciji postupka protiv A. Gotovine te time ugrozilo dobro odvijanje sudskog postupka [...] koji se vodi pred MKSJ-om i načelo lojalne suradnje s međunarodnim sudom koji je osnovalo Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda.” [neslužbeni prijevod]

- 83 Prvo valja podsjetiti da su u skladu s člankom 4. stavkom 4. Uredbe br. 1049/2001 institucije dužne, kad je riječ o dokumentima treće strane, savjetovati se s tom trećom stranom kako bi ocijenile je li izuzeće iz članka 4. stavka 1. ili 2. primjenjivo, osim ako je jasno da se dokument mora odnosno da ga se ne smije otkriti. Iz navedenoga proizlazi da institucije nisu obvezne savjetovati se s predmetnom trećom stranom ako je jasno razvidno da se dokument mora odnosno da ga se ne smije otkriti. U svim drugim slučajevima institucije se moraju savjetovati s predmetnom trećom stranom. Stoga je, kada je riječ o dokumentima treće strane, savjetovanje s trećom stranom općenito preduvjet za odlučivanje o primjeni izuzeća od prava na pristup, predviđenih člankom 4. stavcima 1. i 2. Uredbe br. 1049/2001 (presuda Općeg suda od 30. siječnja 2008., Terezakis/Komisija, T-380/04, neobjavljeno u Zborniku, t. 54.).
- 84 Iako Vijeće ni u pobijanoj odluci ni u svojim pisanim očitovanjima nije navelo da je slijedilo postupak utvrđen u članku 4. stavku 4. Uredbe br. 1049/2001, te se savjeovalo s MKSJ-om prije nego što je odlučilo treba li odobriti pristup traženim dokumentima, valja ipak utvrditi da je to u ovom slučaju učinilo, kako implicitno proizlazi iz točaka 11. i 12. pobijane odluke, iako neki od tih dokumenata nisu dokumenti MKSJ-a.
- 85 Drugo, iz razloga navedenih u točkama 11. i 12. pobijane odluke (vidjeti gore navedenu točku 81.) jasno je da rizik od ugrožavanja zaštite sudskih postupaka, predviđen člankom 4. stavkom 2. drugom alinejom Uredbe br. 1049/2001, u ovom slučaju proizlazi samo iz činjenice da traženi dokumenti nisu bili dostupni u skladu s pravilima MKSJ-a. Naime, iz savjetovanja Vijeća s MKSJ-om vidljivo je da dopisi između Visokog predstavnika i tužiteljstva MKSJ-a „nisu dostupni javnosti u skladu pravilima o transparentnosti aktivnosti MKSJ-a” [neslužbeni prijevod] te da je dio dopisa između Visokog predstavnika i raspravnog vijeća I MKSJ-a u skladu s istim pravilima i dalje zaštićen od svakog otkrivanja. Međutim, u skladu s pobijanom odlukom, otkrivanjem tih dokumenata, zbog toga što u okviru postupka pred MKSJ-om nisu dostupni trećim stranama, otkrile bi se informacije koje bi mogle ugroziti odvijanje sudskog postupka koji je u tijeku.
- 86 Nadalje valja utvrditi da je Vijeće u svojim pisanim očitovanjima i na raspravi posebno naglasilo činjenicu da se savjeovalo s MKSJ-om kako bi provjerilo status zatraženih dokumenata u skladu s pravilima o transparentnosti koja se primjenjuju na taj sud. Vijeće pritom u svojem odgovoru na tužbu iznosi činjenicu da 32 od 40 zatraženih dokumenata nisu bila dostupna u skladu s pravilima o transparentnosti koja se primjenjuju na MKSJ te smatra da je pobijana odluka donesena u potpunosti u skladu s navedenim pravilima.
- 87 Treće, isto tako valja podsjetiti da savjetovanje s trećom stranom koja nije država članica, propisano člankom 4. stavkom 4. Uredbe br. 1049/2001, ne obvezuje instituciju, već joj mora omogućiti da ocijeni je li primjenjivo izuzeće iz stavka 1. ili 2. tog članka (presuda Terezakis/Komisija, točka 83. *supra*, t. 60.).
- 88 U ovom slučaju valja uzeti u obzir da je Vijeće, oslanjajući se samo na činjenicu da traženi dokumenti nisu bili dostupni u skladu s pravilima o transparentnosti MKSJ-a, koja usto nisu jasno definirana u pobijanoj odluci, kako bi ocijenilo da postoji rizik od ugrožavanja zaštite sudskih postupaka, bilo vezano samo objašnjenjem MKSJ-a. Tako se Vijeće odreklo

svoje diskrecijske ovlasti koju je trebalo izvršiti kako bi utvrdilo primjenjuju li se izuzeća od pristupa dokumentima predviđena Uredbom br. 1049/2001, a posebno njezinim člankom 4. stavkom 2. drugom alinejom (presuda Terezakis/Komisija, točka 83. *supra*, t. 64.).

- 89 Taj je zaključak tim više opravdan jer iz ispitivanja korespondencije između Visokog predstavnika i tužiteljstva MKSJ-a ili raspravnog vijeća I MKSJ-a (vidjeti gore navedene točke 72. i 73.) proizlazi da iako se svi dopisi odnose na aspekte organizacije postupka protiv A. Gotovine, I. Čermaka i M. Markača, oni sami po sebi ne otkrivaju nikakve informacije osim utvrđivanja inkriminirajućih ili oslobađajućih dokaza koje može upotrijebiti tužiteljstvo ili koji se mogu dostaviti obrani A. Gotovine, bez otkrivanja sadržaja tih dokaza. Naime, navedeni dokazi uključeni su u izvješća koja nisu obuhvaćena izuzećem iz članka 4. stavka 2. druge alineje Uredbe br. 1049/2001 (vidjeti gore navedenu točku 76.).
- 90 Stoga nije potrebno odlučiti o drugim prigovorima iz drugog dijela drugog tužbenog razloga ili o trećem dijelu istog tužbenog razloga te valja utvrditi da je Vijeće počinilo pogrešku koja se tiče prava kad se odreklo svoje diskrecijske ovlasti za odlučivanje o tome može li se pristup dokumentima koji nisu izvješća odbiti zbog rizika od ugrožavanja zaštite sudskih postupaka.
- Treći tužbeni razlog, koji se temelji na nepostojanju ugrožavanja zaštite javnog interesa u pogledu međunarodnih odnosa, u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (a) trećom alinejom Uredbe br. 1049/2001
- 91 Tužitelj tvrdi da je obrazloženje pobijane odluke u vezi s ugrožavanjem zaštite javnog interesa u pogledu međunarodnih odnosa pogrešno s obzirom na prirodu i sadržaj dokumenata koje je zatražio.
- 92 Tužitelj u biti prigovara Vijeću da je protiv njega tražilo izuzeće koje se odnosi na zaštitu međunarodnih odnosa, iako dokumenti za koje je zatražio pristup nisu obuhvaćeni tim izuzećem jer je riječ o odlukama Vijeća o dostavi dokumenata MKSJ-u u okviru postupka protiv A. Gotovine te cjelokupnoj prepisci koja je s tim u vezi razmijenjena između institucija Unije i MKSJ-a.
- 93 Nakon što je analiziralo može li otkrivanje traženih dokumenata ugroziti zaštitu sudskih postupaka i pravnog savjetovanja Vijeće je u pobijanoj odluci ispitalo postoji li rizik od ugrožavanja zaštite javnog interesa u pogledu međunarodnih odnosa, kako je predviđeno u odredbama članka 4. stavka 1. točke (a) treće alineje Uredbe br. 1049/2001. Tako je Vijeće u točki 13. pobijane odluke ustvrdilo da bi „otkrivanje izvješća [...] priloženih dopisima [Visokog predstavnika] tužiteljstvu MKSJ-a ugrozilo međunarodne odnose Unije i njezinih država članica s predmetnim zemljama zapadnog Balkana jer bi se otkrile pojedinosti o stajalištima, procjenama i analizama u pogledu političke, vojne i sigurnosne situacije u regiji koje su različiti akteri [ECMM-a] razmijenili na povjerljivoj osnovi”. Vijeće je nadalje navelo da „su te informacije [i dalje] osjetljive, kako je vidljivo iz interesa koji su izazvale u okviru postupaka pred MKSJ-om” i da „bi se otkrivanjem predmetnih

dokumenata stvorio presedan koji se protivi cilju Unije da nastavi s provedbom svoje politike u pogledu zapadnog Balkana". U točki 13. pobijane odluke Vijeće je zaključilo da „je povjerljivost izvješća ključan čimbenik za jačanje povjerenja, dijaloga i suradnje sa zemljama regije.” [neslužbeni prijevod]

- 94 Valja ustvrditi da se, suprotno onomu što je Vijeće tvrdilo u svojem odgovoru na tužbu i na raspravi, izuzeće koje se odnosi na zaštitu javnog interesa u pogledu međunarodnih odnosa spominje samo u točki 13. pobijane odluke i odnosi se samo na izvješća priložena dopisima razmijenjenima između Visokog predstavnika i tužiteljstva MKSJ-a ili raspravnog vijeća I MKSJ-a.
- 95 Kad je riječ o ugrožavanju međunarodnih odnosa, uz obrazloženje da bi otkrivanje dokumenata koji nisu izvješća naštetilo lojalnoj suradnji Unije s MKSJ-om, koji je osnovalo Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda, točno je da je pojam lojalne suradnje bio spomenut u točkama 12. i 14. pobijane odluke. Međutim, iz strukture odluke ne proizlazi da se tim pojmom podupire primjena izuzeća koje se odnosi na zaštitu međunarodnih odnosa. Zapravo, u točki 12. pobijane odluke lojalna suradnja spominje se u vezi s rizikom od ugrožavanja dobrog odvijanja sudskog postupka koji je u tijeku pred MKSJ-om. U točki 14. pobijane odluke Vijeće tvrdi da je obveza suradnje s MKSJ-om, za koju je navedeno da je utvrđena u relevantnim rezolucijama Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda, obvezujuća za sve države članice Unije i da je međunarodna suradnja jedan od ciljeva zajedničke vanjske i sigurnosne politike sadržanih u članku 11. stavku 1. UEU-a. Vijeće je tim razmatranjima odgovorilo na ponovljeni zahtjev tužitelja, koji je, argumentacijom koja je u biti jednaka onoj iz gore navedene točke 50., osporio mogućnost Vijeća da se pozove na izuzeće koje se odnosi na zaštitu sudskih postupaka u slučaju postupka pred MKSJ-om. Osim toga, valja napomenuti da se Vijeće tek u fazi pobijane odluke prvi put pozvalo na razik od ugrožavanja zaštite javnog interesa u pogledu međunarodnih odnosa.
- 96 U tim okolnostima valja ustvrditi da su, kako tvrdi tužitelj, u pobijanoj odluci samo izvješća zaštićena izuzećem iz članka 4. stavka 1. točke (a) treće alineje Uredbe br. 1049/2001. Međutim, to utvrđenje nije relevantno za pitanje osnovanosti te odluke u mjeri u kojoj Vijeće njome odbija pristup izvješćima. Tužitelj u tužbi nije iznio nikakav tužbeni razlog ili argument u vezi s time da Vijeće nije dokazalo da bi otkrivanje izvješća moglo dovesti do rizika od ugrožavanja izuzeća koje se odnosi na zaštitu međunarodnih odnosa ili da Vijeće nije provelo konkretno i pojedinačno ispitivanje izvješća.
- 97 Stoga treći tužbeni razlog u svakom slučaju valja odbiti.
- 98 Stoga pobijanu odluku valja poništiti u dijelu u kojem se njome uskraćuje uvid u dokumente koji nisu izvješća. Tužbu u preostalom dijelu valja odbiti, pri čemu nije potrebno odlučiti o četvrtom tužbenom razlogu niti donijeti mjeru upravljanja postupkom koju je tužitelj zatražio u svojem dopisu od 6. prosinca 2010.
- 99 Što se tiče zahtjeva za izuzeće predstavnika Vijeća iz postupka, u skladu s člankom 41. stavkom 1. drugim podstavkom Poslovnika, valja ustvrditi da ponašanje koje se dotičnim predstavnicima stavlja na teret, odnosno neobavješćivanje Općeg suda o postojanju odluke

u predmetu Tužiteljstvo/Ante Gotovina, Ivan Čermak i Mladen Markač (točka 18. gore), ne može biti razlog za izuzeće iz postupka u ovom slučaju.

Troškovi

- 100 Sukladno odredbama članka 87. stavka 2. Poslovnika, stranka koja ne uspije u postupku snosi troškove, ako je takav zahtjev postavljen. Međutim, u skladu s člankom 87. stavkom 3. Poslovnika, Opći sud može, ako stranke djelomično uspiju u svojim zahtjevima, odlučiti da se troškovi podijele ili da svaka stranka snosi svoje troškove.
- 101 Budući da su tužitelj i Vijeće djelomično uspjeli u svojim zahtjevima, valja im naložiti snošenje vlastitih troškova.

Slijedom navedenog,

OPĆI SUD (drugo prošireno vijeće)

proglašava i presuđuje:

- 1. Odluka Vijeća Europske unije od 7. prosinca 2009. kojom se Ivanu Jurašiniću odbija pristup odlukama u vezi s ustupanjem dokumenata Međunarodnom kaznenom sudu za bivšu Jugoslaviju koje je taj sud zatražio u okviru postupka protiv Ante Gotovine, te cjelokupnoj prepisci koju su u vezi s tim institucije Europske unije razmijenile s tim sudom, uključujući eventualne priloge, osobito početne zahtjeve tog suda i odvjetnikâ A. Gotovine za dostavu dokumenata, poništava se u mjeri u kojoj se tom odlukom odbija pristup prepisci između Vijeća i tog suda kao i dokumentima koji nisu izvješća koja je sastavila promatračka misija Europske zajednice, a koja su priložena toj prepisci.**
- 2. U preostalom dijelu tužba se odbija.**
- 3. Svaka stranka snosi vlastite troškove.**

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourg 3. listopada 2012.

[potpisi]

---

* Jezik postupka: francuski